

Folkeskolens ny fælles mål

Globaliseringen påvirker stadig flere områder af vores samfund og dermed vore liv som elever, studerende, samfundsborgere og ansatte i private og offentlige virksomheder. Det bliver stadig vanskeligere at træffe velbegrundede beslutninger om uddannelsesvalg, om samfundsanliggender og om de problemstillinger vi møder i vores arbejde og fritidsliv uden en grundlæggende indsigt i globale forhold.

Vores situation lige nu – og i fremtiden – præges af en række indbyrdes forbundne kriser omkring klimaændringer, fattigdom og ulighed mellem lande og internt i lande, samt overforbrug af ressourcer. Problemer, som vi er en del af, og som kun kan løses i et samarbejde med folk og samfund med kulturer, verdenssyn og grundlæggende interesser, der er forskellige fra vore. Ikke mindst udviklingslande, som ofte bliver globaliseringens og krisernes tabere.

Et tidssvarende dansk uddannelsessystem bør påtage sig opgaven at forberede sine elever og studerende på at kunne orientere sig i, forstå og handle som individer og som borgere i forhold til disse grundvilkår.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelse siger det meget præcist i publikationen "Øget indsigt gennem globalt udsyn" (Juni 2013), som lægger op til internationalisering af de videregående uddannelser:

Vision

Danmark skal være et åbent samfund, hvor vi samarbejder med omverdenen både økonomisk, politisk og kulturelt.

Danmark skal tage medansvar for den globale udvikling og bidrage med løsninger på de udfordringer, som vor klode står overfor. Med vores viden, kompetencer og værdier har vi en forpligtelse til at tage et medansvar for verden af i morgen.

- og videre:

"Internationalt udsyn er centralt for hver enkelt studerendes dannelse og evne til at vælge sin egen vej gennem livet, men også i stigende grad et krav for at kunne begå sig på arbejdsmarkedet..."

Men der er ingen som helst rimelig grund til at denne forberedelse kun skal gælde studerende på de videregående uddannelser. Den har alle behov for.

Folkeskolen

I de undervisningsvejledninger, som ledsagede fælles mål for folkeskolen 2009, beskrives relevant inddragelse af fire tværgående dimensioner: den praktisk/musiske dimension, den internationale dimension, it- og mediekompetencer samt miljø og bæredygtig udvikling.

I forliget omkring folkeskolen, og i det igangværende arbejde med at udvikle forenkledede og mere præcise Fælles Mål for alle folkeskolens fag, er den internationale dimension helt bortfaldet og nævnes ikke med et ord. Til gengæld indfører de ny Fælles Mål efter planen tre tværgående dimensioner:

- IT-kompetence
- Sproglig udvikling
- Innovation og Entreprenørskab

- Timbuktu Fonden mener, at den internationale dimension og globale problemstillinger bør indgå i formuleringen af de Fælles Mål med samme prioritering som de tre ovenstående tværgående dimensioner.
- Det vil betyde, at der fag for fag formuleres præcise kompetencer i forbindelse med den internationale dimension og globale problemstillinger.
- For at sikre en tidssvarende folkeskole, anbefaler fonden, at forligskredsen og Ministeriet henstiller til de faggrupper, som udarbejder de fælles mål, at beskrive kompetencer, viden og færdigheder omkring den internationale dimension og globale problemstillinger.

Det er efter fondens mening i grundskolen, at kimen skal sås og kompetencerne til at kunne begå sig i en mere og mere globaliseret verden skal indgå i den daglige undervisning, så vores fremtidige verdensborgere kan agere i forhold til fremmede kulturer og samfund.

Læreruddannelsen

Den "gamle" bekendtgørelse om Uddannelsen som Professionsbachelor som Lærer i Folkeskolen forpligtede med paragraf 13, stk.2 den enkelte professionshøjskole til "at sikre, at der i alle fag i relevant omfang arbejdes med internationale emner"

I den bekendtgørelse, som udgør rammen for den ny læreruddannelse, er denne forpligtelse fjernet.

I bekendtgørelsens beskrivelse af de kompetencer, som den lærerstuderende skal erhverve gennem sin uddannelse, er der slet ingen - eller ganske få, alt efter hvordan man læser teksten – som direkte vedrører den internationale dimension og de globale vilkår hvormed globaliseringen præger såvel Danmark som det internationale samfund.

En nydannelse i bekendtgørelsen er en forpligtelse for Professionshøjskolerne til at sikre, at læreruddannelsen altid matcher folkeskolens behov fag for fag. Hvis der vedtages fælles mål for folkeskolen, som omfatter den internationale dimension og problemstillinger i forhold til globaliseringen, forventer Timbuktu Fonden derfor, at bekendtgørelsen om læreruddannelsen ændres med indskrivning af kompetencer på disse områder.

- I forbindelse med en sådan revision af bekendtgørelsen, bør uddannelsesinstitutionens forpligtelse til at sikre, at der arbejdes med internationale emner i alle fag, genindføres.

Professionshøjskolerne arbejder for øjeblikket alle på at revidere læseplaner, så de kan være i overensstemmelse med den ny bekendtgørelse.

- Timbuktu Fonden foreslår, at forligskredsen bag den ny læreruddannelse og Ministeriet anbefaler skolerne at indarbejde den internationale dimension og globale problemstillinger i læseplanerne.